

„Pisati o gradu“

Fotografija: Branko Balić, *Gorgona gleda u nebo*, 1961. (iz arhivske zbirke Instituta za pov. umjetnosti)

Poziv na predavanja i radionicu „Pisati o gradu“

22. listopada – 20. studenoga 2020.

Ove će godine radionica likovne kritike „Pisati o suvremenoj umjetnosti“, koju već tradicionalno organizira HS AICA u suorganizaciji s ULUPUH-om i Filozofskim fakultetom u Splitu, nositi naslov „Pisati o gradu“, a obuhvatit će dvije radionice fotografije koje vode Duška Boban (Split) i Marko Ercegović (Zagreb). Tema grada vezana je uz aktualnu situaciju karantene, nedavni potres i situaciju poslije njega u Zagrebu te je svojevrsni hommage glavnom gradu naše zemlje. Radionica „Pisati o gradu“ fokusirat će se na propitivanje suvremenoga stanja graditeljske baštine, pitanje interpolacija i kontrastnih interpolacija, fenomen „ukinuća“ urbanizma kao naslijeđa 19. stoljeća; također, u fokusu će biti umjetnički projekti/radovi, kao i umjetničke strategije kojima se uspostavlja, prema Rancièreovu rječniku, politički prostor u umjetnosti, u kojem ušutkani dobivaju glas, a nevidljivi vidljivost.

Naša je zadaća kritički vrednovati, ali i senzibilizirati te obrazovati javnu i stručnu publiku, šireći tako horizont njezine recepcije i uspostavljajući kritičku svijest. U svojstvu foruma koji okuplja stručnu javnost, nastojimo upozoriti na nesagleđive posljedice dalnjeg marginaliziranja likovne teorije i kritike u ovoj sredini te dati smjernice ponovnoga jačanja toga važnog segmenta unutar područja likovnih i vizualnih umjetnosti, posebice u današnje vrijeme, gdje su solidarizacija i interdisciplinarni dijalog prijeko potrebni.

U tom smislu, sljedeći tematski okvir ili teme kojima ćemo se baviti proizlaze i iz pitanja koliko izvanredna stanja mijenjaju naše područje bavljenja, kao i naš način bavljenja njime, u aktualno doba ekstremnog fizičkog distanciranja i društvene izolacije. Čini se da je društvo spektakla koje je još šezdesetih godina prošloga stoljeća Guy Debord nazvao „vrhuncem čovjekova unutarnjeg odvajanja od samog sebe“ prešlo u novu fazu, onu u kojoj poprima svoju materijalnu manifestaciju. Prilika je to i za traženje odgovora na pitanje – postoji li međuodnos prirodnih katastrofa i razotkrivanja društvenih/političkih anomalija, na primjeru Grada Zagreba?

Odgovore na temu i gore navedena pitanja dati će relevantni predavači i voditelji koji se u svojem znanstvenom, stručnom i umjetničkom radu bave recentnim kretanjima na polju likovne teorije i kritike, arhitektonskom praksom, kritikom i teorijom, analizom suvremenoga grada te načinom na koji suvremeni umjetnici interpretiraju modernizam („modernologijom“): Duška Boban i Marko Ercegović kao voditelji radionica fotografije u Splitu i Zagrebu, Saša Šimpraga kao voditelj gradske šetnje te predavači doc.dr.sc. Melita Čavlović, Branko Franceschi, Darko Fritz, prof.dr.sc. Sonja Jurković, doc.dr.sc. Silva Kalčić, prof.dr.sc. Snješka Knežević, Gabrijela Matić, Tomislav Pavelić, prof.dr.sc. Ivan Rupnik i izv.prof.dr.sc. Sandra Uskoković.

Struktura radionice

Radionica se sastoji od predavanja, praktičnog rada i razgovora te skupnih radionica fotografije na temu fotografiranja i istraživanja grada. Navođeni na deskriptivnu, eksplikacijsku i interpretativnu verbalizaciju svojih stavova, uz konzultiranje literature i dijalog s mentorima i voditeljima, polaznice i polaznici radionica usavršavaju: metodologiju i terminologiju pisanja, razlikovanje estetskih i vizualnih karakteristika pojedinih pojava i medija u suvremenoj umjetnosti i arhitekturi, prošireno poimanje/polje umjetnosti, razumijevanje povezanosti arhitekture i društvenih zbivanja, izobražavanje vizualnog opažaja, memoriranje vizualnog arhiva relevantnih djela; sve bitne elemente koji sačinjavaju put ka gradnji "pismenog" govora o suvremenom društvu s posebnim naglaskom na suvremeni grad, njegov javni prostor i mehanizme kretanja.

Prijave na radionicu pisanja, radionicu fotografije ili radionicu pisanja i fotografije, zaključno s 21. listopada 2020. molimo pošaljite na

<https://form.jotform.com/202801938450049> (ime i prezime, kontaktni podaci, zanimanje/zvanje, ev. fokus interesa i područje djelovanja). Radioničke diskusije bit će ponajprije u pisanim oblicima. Završne fotografije i tekstove ćemo objaviti i popratiti ih završnim uvjerenjem o pohađanoj radionici, koja je za polaznike besplatna. Radionica u Splitu spaja se s fakultetskom nastavom na srodnim kolegijima.

Organizacija: HS AICA – Hrvatska sekcija Međunarodnog udruženja likovnih kritičara (AICA), ULUPUH (EDU radionice) i Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

Program: Silva Kalčić

Voditelji radionice: Ivana Meštrović (Zagreb) i Silva Kalčić (Split)

Stručni suradnik: Igor Loinjak

S obzirom na aktualnu situaciju uzrokovanu širenjem COVID-19 (molimo pratite obavijesti na HS AICA i ULUPUH stranicama), radionica će se održavati online putem Meet platforme, ali i na način predavanja i susreta u fizičkom prostoru, Filozofskog fakulteta u Splitu, Poljička cesta 35, i u ULUPUH-u Zagreb, Preradovićeva ulica 44/I. kat. Također na Classroom-u, po dogovoru s mentorima i voditeljima radionice.

Program – predavanja su javna i dostupna online

Duška Boban, fotografkinja

Fotografijom do dijaloga (urbane teme u fotografiji)

22.10. 14-16 h *predavaonica 19 na Filozofskom fakultetu u Splitu, Poljička 35*

Ivan Rupnik, arhitekt

Projekt Project Zagreb

22.10. 18-19 h *online na poveznici <https://meet.google.com/cay-kjwc-zsp>*

Marko Ercegović, fotograf

Fotografija i javni prostor

29.10. 18-19 h *ULPUH, Preradovićeva 44/I. kat*

Saša Šimpraga, aktivist

Grad: U potrazi za temom

31.10. 11 h šetnja za malu grupu *od Cvjetnog trga (Preradovićev spomenik)*

Branko Franceschi, kustos

Slučajna čuvaonica, post-potresni i pandemijski postav zbirke Moderne galerije

30.10. 17-18 h *ULPUH i online*

Tomislav Pavelić, arhitekt

Je li moguć urbanizam na razini parcele?

30.10. 18-19 h

Sonja Jurković, urbanist

Koliko tzv. javnost utječe na odluke u urbanističkim planovima razvoja grada?

30.10. 19-20 h

Darko Fritz, multimedijalni umjetnik

Umjetničke intervencije u javnom prostoru i umjetnički radovi o javnom prostoru (Primjeri iz umjetničke prakse Darka Fritza)

13.11. 17-18 h *ULPUH i online*

Snješka Knežević, povjesničarka grada

Predstavljanje javnih prostora unutar jezgre Povijesne urbane cjeline Grad Zagreb: Gornji grad,

Kaptol i Donji grad u granicama Ilica-pruga, Draškovićeva-Ulica Republike Austrije

13.11. 18-19 h

Melita Čavlović, arhitektica

Transformacija profesije arhitekte u ranoj poslijeratnoj izgradnji Zagreba (1945.-1960.)

13.11. 19-20 h

Gabrijela Matić, povjesničarka umjetnosti

Arhitektura sakralnih građevina Splita izgrađenih od 1990. godine do danas, analiza metode istraživanja provedenog u diplomskom radu

20.11. 17-18 h *predavaonica 19 na Filozofskom fakultetu u Splitu i online*

Sandra Uskoković, povjesničarka umjetnosti

Grad kao Ou-Topos: Estetike otpora

20.11. 18-19 h

Silva Kalčić, povjesničarka umjetnosti

Zagrebačka stanogradnja 1930-ih nakon potresa, na primjeru Račićeve ulice
20.11. 19-20 h

Predavači su renomirani stručnjaci u svom području čija je biografija javna, dok ovdje navodimo stručne reference mentorica koje će s polaznicima raditi na tekstovima:

Silva Kalčić diplomirala je povijest umjetnosti na Sveučilištu u Zagrebu, Filozofskom fakultetu, a doktorirala arhitekturu i urbanizam na Arhitektonskom fakultetu. Pohađala je program za kustose i kritičare *Svet umjetnosti* SCCA Ljubljana. Bila je urednica časopisa *Zarez, Čovjek i prostor, Arhitektura, Oris i Up&Underground*, članica je savjeta časopisa *New Theories/Nove teorije i STOPen*. Autorica je brojnih stručnih likovno-kritičkih osvrta, eseja, tekstova i predgovora u stručnim časopisima, kao i udžbenika *Neizvjesnost umjetnosti* (2004.) i knjige *Svijet prema labirintu / Eseji o visokoj moderni i postmodernizmu 1970-ih i 1980-ih*, između ostaloga. Docentica je na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Bila je predsjednica, sada je dopredsjednica Studijske sekcije ULUPUH-a, kao i aktualna predsjednica HS AICA-e. **Ivana Meštrov** diplomirala je povijesti umjetnosti na sveučilištu *Paris 1- Pantheon Sorbonne*, te pohađala kustoski-istraživački program *Ecole du Magasin* u Grenobleu. Autorica je brojnih stručnih likovno-kritičkih osvrta, eseja, tekstova i predgovora u stručnim časopisima (*Zarez, Grafika, Život umjetnosti*) i izložbenim katalozima, te urednica nekoliko časopisa, izložbenih kataloga i knjiga (*Revizor: Nostalgija budućnosti, Ana Hušman: 6 sa 7 metara, Fragmenti kustoskog diskursa-Život umjetnosti; Mediterranea 16-Errors Allowed; Eduzgraf, AIDS RIOT*), a s 3. programom HR i emisijom *Triptih* kontinuirano surađuje od 2008. g. Predavala je izborni kolegij iz likovne kritike na diplomskom nivou studija povijesti umjetnosti pri Odsjeku za povijest umjetnosti FFST. Pohađala je ljetni seminar iz pisanja o umjetnosti pri Salzburg Art Academy (The Art of Writing s Jennifer Allen). Članica je IO hrvatske podružnice međunarodnog udruženja likovnih kritičara AICA, te stručnih udruga ULUPUH Zagreb i HULU Split.

